

Fald overbevise os om, at der virkelig endnu kan gaae lang Tid, inden vi faae et Udkast i denne Henseende fra den ærede Indenrigsminister, og altsaa endnu meget længere Tid, inden det kan blive vedtaget som endelig Lov. Jeg finder endnu en Grund mere til Frygt i saa Henseende, ved at have hørt den ærede Indenrigsministers Uttring, om at Sagen med Hensyn til det, af et hert Thinget nævnt Amtsraad begaaede Misgreb med Hensyn til Udførelsen af Hartkornsloven, endnu ikke er afgjort. Det forekommer mig nemlig, at denne Sag er saa klar, at Afgjørelsen deraf visstnok ikke kræver nogen lang Betænkningstid, og det maa altsaa forudsættes, at Udhælingen af Sagens Afgjørelse ene maa ligge hos vedkommende Amtsraad, der altsaa ogsaa her viser en Tendens til at haandhave den Beslutning, det selv har taget, ved at forhale en Afgjørelse af Spørgsmaalet. Hvad jeg saaledes har tilladt mig at anføre, maa vise, at det er mit Ønske, at denne Lov maa blive fremmet. Jeg skal aldeles undlade at gaae ind paa de forskjellige meget fine juridiske Distinctioner og Fortolkninger, der ere gjorte med Hensyn til Grundloven og Hartkornsegliseringsloven, thi da jeg forrige Gang, da denne Sag var til Behandling, hørte den ærede Indenrigsminister sige, at han havde spurgt Landets Generalprocureur, sagde jeg allerede strax til mig selv, at vi vilde faae saadanne meget fine Distinctioner at høre. Jeg skal derfor, som sagt, slet ikke gaae ind derpaa, men kun holde mig til det bestemte Factum, at den nuværende Sammensætning af Amtsraadene er saa stridende mod vor hele øvrige borgerlige og constitutionelle Tilstand og mod det Krav, Folket har paa forandret Sammensætning af disse vigtige overordnede Communalbestyrelser, at alene dette i og for sig for mig maa være tilstrækkeligt til at ønske, at Loven fremmes saa hurtigt som muligt.

Winther: Det var mig ikke uventet, at den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts 4de Valgfreds (Monrad) vilde ønske, at denne Lov ikke kom ret vidt; han udstødte forrige Gang en Trudsel mod Indenrigsministeren, da jeg interPELLerede Denne angaaende den samme Sag; han sagde, at mange Stemmer

vilde hæve sig mod Indenrigsministeren, hvis han indløb sig paa at foretage en saadan Stykkevis-Omordning af Amtsraadene eller de communale Forhold. Jeg kan forstaae, hvorfor han frygtede denne Omordning, især naar jeg betragter det Lovforslag, han selv har forelagt her i Thinget om Fæstegodsets Overgang til Selveiendom, hvori han har foreslaaet, at Amtsraadene skulle have en vægtig Indflydelse paa Sammensætningen af de Commissioner, der skulle taxere Fæstegodset ved dets Overgang til Selveiendom. Han frygter i denne Anledning Amtsraad, der kunde komme til at bestaae af bare Fæstere. En Fare, som en anden Rigsdagsmand har viist, at Erfaringen godtgjør ikke er tilstede. Og jeg vil endog sige om denne Fare, at man ikke behøver at ty til Erfaringen for at vise, at den ikke er tilstede; thi det følger af Forholdene i sig selv, at der neppe er et ganske enkelt Amt i Danmark, hvor Sigt kunde blive Tilfældet, og selv der vilde det neppe stee; men jeg vil sige, at her een Omstændighed maa tages i Betragtning, og det er: selv om Amtsraadet i et enkelt Amt var saaledes bestaende, har Staten dog forbeholdt sig Tilsyn med Amtsraadenes Virksomhed; de ere endnu ikke ganske souveraine, saa at der slet ingen Fare er fra den Kant at befrygte. Jeg derimod frygter de nærværende Amtsraad, naar jeg seer hen til den Indflydelse, han i denne vigtige Sag vilde tillægge dem; thi jeg veed blandt Andet, at der i Amtsraadene kan sidde en Majoritet af Sædegaardseiere, og dertil endog Svogre, især af Sædegaardseierne; men Erfaringen er for, at Misbrug kan fremgaae deraf. Paa en høist sølsom Maade har man ogsaa seet en Svoger at begunstige den Andens Sag, som vedrørte en pecuniær Fordeel, ved ikke at undsee sig for at stemme, hvorved der tilveiebragtes et vist Stemsmeantal (Kampmann: Maa jeg bede om Ordet!), saa at der blev sat igjennem saadanne Forholdsregler, som vare efter den Privates Ønske, men kun lidet til Vaade for det Offentlige. Dette Forhold omtaler jeg, fordi der i sin Tid har været indsendt til Indenrigsministeren en Klage desangaaende, nemlig fra Aarhus Amt.

Altsaa i denne Henseende troer jeg aldeles